

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 65. Tumultus in Galliis exorti ob Urbani VIII. Bullam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

Sæc. XVII. condito decreto ad dignoscendam rei
A.C. 1643. veritatem Lovaniensibus Deputatis au-
thenticam Bullæ copiam tradi præ-
cipiebat.

§. LXV.

*Tumultus in Galliis exorti ob Ur-
bani VIII. Bullam.*

Bibl. Sorb. Nec magis pacato animo Jansenianæ
arm. I. 3. doctrinæ fautores Urbani VIII. Con-
I5. tit. Hist. stitutionem receperunt in Galliis: E-
de Bajan. quidem hujus Constitutionis exem-
Sfondr. plar ad Cardinalem Grimaldum tunc
Gall. vind. Apostolicæ Sedis in Francia Lega-
Dift. 3. tum Roma transmissum, quo fato
pag. 770. ignotum, fuit deperditum, nihilomi-
Arnald. nus varia illius transumpta passim om-
Apol. III. nium terebantur manibus; unde in Pa-
cap. 12. risinæ Urbis Ecclesiis quotidie audie-
bantur declamationes Concionatorum,
quorum alii Ypresis Episcopi doctri-
nam super astra extollebant, alii vero,
atque inter eos præcipue Habertus,
postea Vabrensis Episcopus Jansenii li-
brum plusquam quadraginta hæresibus
scatentem damnabat: Præfestino ho-
rum judicio offensus Joannes Franciscus
Gondius Parisiensis Archiepiscopus pro-
mulgato editio die quarta Martii inhi-
buit, ne quæstiones tum controversæ
ex suggestu in Ecclesiis agitarentur.
Nihilo-

Nihilominus Antonius Arnaldus, quem Sæc. XVII.
ad id San - Cyranus Abbas datis ad A. C. 1643.
eum literis hoc anno die prima Februarii
ex suo carcere sollicitabat, Jansenium
ejusque doctrinam editis duabus apo-
logiis pro aris & focis tueri aggredie-
batur, ac Pontificis Bullam *fraudibus,*
& fictis relationibus extortam, neque pro
vera & legitima habendam esse dictitabat,
non tamen deerant alii, qui Urbani
VIII. Bullam omnino supposititiam
esse, demonstrare niterentur; hanc in
rem prodiere duo libelli, quorum titu-
lus: *observationes in falsam Bullam paucos*
ante dies disseminatam contra S. Augustini
doctrinam in Jansenii libro explanatam.
Has Grimaldus mox ad summum Pon-
tificem transmiserat, questus, quod
genuinum hujus Bullæ exemplar Ro-
ma nondum recepisset: postquam vero
unacum solida harum observationum
confutatione die quinta Septembbris au-
thenticum exemplar receperat, Pari-
siensem Archiepiscopum tantopere ur-
gebat, ut hic die undecima Decembbris
Urbani VIII. Bullam in sua Diæcesi re-
cipi juberet, ac Jansenii librum pro-
scriberet, vulgato hanc in rem edicto
sequenti.

„Joannes Franciscus de Gondi, Dei
„& S. Sedis Apostolicæ gratia, Pari-
„siensis Archiepiscopus, omnibus per-
Yy 2 „sonis

Sæc. XVII., sonis Ecclesiasticis, Sæcularibus &
A. C. 1643., Regularibus, atque etiam Laicis in
Diæcesi nostra constitutis, Salutem in
Domino. Ex quo tempore gravem
& periculofam de Divinis Auxiliis
Summorum Pontificum Gregorii XIII.
& Pii V. cura, contentionem extin-
tam a doctis nonnullis hominibus
vehementius excitari, & renovari do-
lentes vidimus, Pastoralis nostræ sol-
licitudinis esse duximus tanto malo
quantocius occurrere, ac efficere, ut
omnes, quibus Deus nos invigilare pro
sua benignitate voluit, solliciti essent
servare unitatem Spiritus in vinculo
Pacis. Eo fine decretum edidimus
die 4. Martii præsentis anni, quo di-
strictè cavimus, ne in Concionibus,
quæ ad populum fiunt intra Diæcesis
nostræ fines, ullus cujusque Ordinis,
Qualitatis & Conditionis effet, ha-
rum occasione controversiarum in
contraria sibi sentientes invehernetur,
doctrinam, quam non probaret, hæ-
resis aut erroris condemnaret: neve
omnino in iisdem concionibus, sub
quocunque prætextu eas difficultates
in contentionem disceptationemque
vocaret; cum vero acceperimus Con-
stitutionem a SS. D. N. Papa, qua fi-
delium ille omnium Pater, Prædece-
forum vestigiis inhærens, in hoc im-
minen-

„minenti periculo discordiarum, Ec- Sæc. XVII.
„clesiæ paci consultum voluit; ex offi- A.C. 1643.
„cii nostri ratione censuimus, esse eam
„vobis significare, uti tanquam ab ea
„Sede prodeunte excipiatis: unde Apo-
„stolici Spiritus oracula referantur:
„illi, qua decet, reverentia & animi
„demissione obtemperetis, & qui sen-
„tentiarum varietatis, quam simplicis
„atque unius veritatis cupidiores, in-
„consultius se ferventiusque gesserunt,
„ad unam Catholicam doctrinam se-
„tandam, Christianamque mansuetu-
„dinem, ac tranquillitatem amplexan-
„dam, communis omnium Pastoris voce
„revocentur. Ad hujus itaque men-
„tem ac voluntatem toto affectu acce-
„dentes, librum, cui titulus est: Au-
„gustinus, sub nomine Reverendissimi
„Domini Cornelii Jansenii Yprensis o-
„lim Episcopi editum, *propositiones a*
„*summis Pontificibus damnatas conti-*
„*nentem*, theses etiam a Patribus So-
„cietas Jesu. Universitatis Lovaniensis
„occasione hujus libri editas, & quid-
„quid tam contra, quam pro eo libro
„& thesibus istis impressum est, ordi-
„naria nostra autoritate prohibemus.
„Et ne quis cujuscunque status, con-
„ditionis, gradus, Ordinis ac dignita-
„tis existat, mandare aut mandari cu-
„rare typis ullum possit opus de Divi-

Yy 3

o, nis

Sæc. XVII. „nis Auxiliis absque speciali nostra li-
A.C. 1643. „centia sub anathemate interdicimus.

„Renovantes præterea nostrum præ-
„cedens Decretum, sub eadem excom-
„municationis poena vetamus, ne ul-
„lus in Concionibus & Catechismis
„eas quæstiones moveat, quæ contem-
„tiones ejusmodi excitant, nec faciunt
„ad ædificationem; ac denique ne
„quisquam ausu temerario damnatas in
„ea constitutione propositiones ullo paſto
„propugnet. Datum Parisiis die unde-
„cima Decembris anno Salutis millesi-
„mo sexcentesimo quadragesimo tertio..

Insuperhabito tamen hoc editio Jans-
senii Fautores sub specioso Augustinianæ
doctrinæ veritatem tuendi obtenu-
fese Constitutioni Pontificiæ totis viri-
bus opposuere: optandum tamen fuiss-
et, ut Jansenii vindices ejus quoque
modestiam fuissent imitati; si enim
eum ut Magistrum agnoscunt, cur non
æque illius humilitatem, modestiam,
obsequiumque erga Sacram Sedem imi-
tantur? forte eos pudet ab illo discere
virtutes, a quo didicerunt errores.

§. LXVI.

*Quidam Abbatis San - Cyrani liber
a Parisiensi Archiepiscopo
proscriptus.*

Ineunte